

Republika e Kosovës
Republika Kosovo-Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

ZAKON BR. 03/L- 176

O PARLAMENTARNOJ ISTRAZI

Skupština Republike Kosovo;

Na osnovu člana 65 (1) Ustava Republike Kosovo;

Usvaja:

ZAKON O PARLAMENTARNOJ ISTRAZI

POGLAVLJE I
OPŠTE ODREDBE

Član 1.
Cilj zakona

Ovim zakonom se uređuje funkcionisanje anketne komisije, organizaciona struktura, delokrug rada, nadležnosti i odgovornosti ove komisije.

Član 2.
Delokrug rada

1. Delokrug rada komisije treba da bude u skladu sa Ustavom i zakonskim odredbama međunarodnog prava, ne povređujući nezavisnost i ne ometajući rad drugih organa.

2. Komisija se formira radi ispitivanja problema ili pitanja koja se neposredno odnose vladine ili državne odgovornosti.
3. Komisija se formira radi utvrđivanja činjenica i opisa toka događaja, u cilju rasvetljavanja događaja kao i odgovornosti onih koji su bili involvirani.
4. Komisija se obrazuje u cilju informisanja, preporučivanja, obavljanja parlamentarnog nadzora i donošenja zaključka.
5. Komisija se obrazuje i funkcioniše na osnovu ustavnih načela i pravila utvrđenih ovim zakonom.
6. Komisija priprema konačni izveštaj u vezi izvršene istrage roku koji je odredila Skupština i u skladu sa zakonom.

Član 3. Definicije

1. Izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeća značenja:
 - 1.1. **Dani** – kalendarski dani.
 - 1.2. **Komisija** - parlamentarna anketna komisija koju obrazuje Skupština Kosova.
 - 1.3. **ZKPK** - Zakon o krivičnom postupku Kosova.
 - 1.4. **KZK** - Krivični zakon Kosova.
 - 1.5. **Osoblje Skupštine** - civilno osoblje Skupštine Kosova.
 - 1.6. **Parlamentarna istraga** - proceduralna radnja koja se preduzima od strane komisije radi rasvetljavanja nekog slučaja ili određenog pitanja, bez optuženih i bez podizanja optužnice.
 - 1.7. **Dokaz** - svaki podatak, svedočenje, dokumenat ili činjenica koja doprinosi donošenju zaključaka o ispitanom pitanju.
 - 1.8. **Nedozvoljena pitanja** - pitanja koja se po KZK ne mogu postaviti ili na koja se može odbiti odgovor.
 - 1.9. **Predlagač** - komisija ili grupa poslanika koja predlaže iniciranje anketne komisije.

POGLAVLJE II OSNOVNE ODREDBE

OBRAZOVANJE ANKETNIH KOMISIJA

Član 4.

Postupak za obrazovanje anketne komisije

1. Pravo pokretanja postupka za obrazovanje Komisije imaju šest (6) poslanika, jedna stalna parlamentarna komisija ili $\frac{1}{3}$ poslanika Skupštine.
2. Predlog za obrazovanje komisije dostavlja se Predsedništvu Skupštine u pismenoj formi i mora da sadrži pitanje koje će se ispitati, obrazloženje, potpise članova inicijativne grupe, predlog o broju članova komisije i vremenski rok u kome će se okončati mandat komisije, koji ne može biti duži od 6 meseci.
3. U slučajevima kada se zahtev za obrazovanje komisije podnosi od strane $\frac{1}{4}$ poslanika, Skupština na plenarnoj sednici obavezno obrazuje komisiju za određeno pitanje.
4. U slučaju pokretanja inicijative od strane neke stalne parlamentarne komisije ili grupe poslanika koji čine $\frac{1}{3}$ članova Skupštine, Skupština može odlučiti prostom većinom glasova o obrazovanju komisije.
5. Komisija se ne može obrazovati u zadnjih šest (6) meseci mandata saziva skupštine.

Član 5

Prestanak rada komisije

1. Skupština može da odluči većinom glasova svih poslanika o prestanku rada komisije pre završetka mandata samo na zahtev predlagača za obrazovanje komisije.
2. U slučajevima kada se raspušta Skupština pre okončanja redovnog saziva, komisija će takođe prestati sa radom.
3. Pitanja koja su jednom bila predmet parlamentarne istrage na jednom od skupštinskih saziva, ne može biti predmet parlamentarnog istrage, osim slučaja predviđenog stavom 2. ovog člana.

Član 6

Mandat komisije

1. Pitanje određeno za parlamentarno ispitivanje može se izmeniti ili proširiti naknadnom odlukom Skupštine, ako se podnosilac inicijative za obrazovanje komisije slaže sa izmenom.

2. Komisija je dužna da se pridržava svom mandatu poverenom od strane Skupštine. Naknadna izmena ili proširenje mandata može se izvršiti samo u skladu sa stavom 1. ovog člana.

3. Mandat za parlamentarnu istragu određenog pitanja je šest (6) meseci u okviru kojeg komisija treba da podnosi konačni izveštaj.

Član 7. Obaveze skupštinskih organa

1. Predsednik Skupštine, najkasnije sedam (7) dana od dana prijema zahteva za obrazovanje komisije saziva sednicu Predsedništva Skupštine radi razmatranja inicijative.

2. Nezavisno od predloga podnosioca inicijative u vezi sa brojem članova komisije, Predsedništvo Skupštine može da predloži Skupštini proširenje ili smanjenje ukupnog broja članova komisije.

3. Predsedništvo predlaže Skupštini sastav Komisije na osnovu nominacija parlamentarnih grupa za članove Komisije. Ukoliko se jedna parlamentarna grupa blagovremeno ne odazove zahtevu Predsedništva, Predsedništvo predlaže Skupštini sastav od predloženih nominacija iz redova Parlamentarnih grupa, a nenominirane pozicije ostaju prazne.

4. Predsedništvo Skupštine će uvrstiti u dnevni red sednice zahtev za obrazovanje komisije najkasnije 3. nedelje od dana podnošenja zahteva od strane podnosioca inicijative. Ukoliko Predsedništvo ne uspe da pitanje uvrsti u dnevni red u gore navedenom roku, zahtev se razmatra bez predloga Predsedništva na prvoj narednoj sednici Skupštine.

POGLAVLJE III ORGANIZACIJA I FUNKCIONISANJE ANKETNE KOMISIJE

Član 8 Sastav komisije

1. Članovi komisije mogu biti samo poslanici Skupštine Kosova.

2. Komisija se sastoji od najmanje sedam (7) a najviše petnaest (15) članova. Broj članova komisije obavezno je neparan.

3. Svaka parlamentarna grupa Skupštine biće zastupljena u Komisiji sa najmanje jednim (1) članom.

4. U načelu, tokom utvrđivanja sastava Komisije treba da se uzme u obzir srazmerna zastupljenost parlamentarnih grupa u Skupštini. I pored toga, komisiju sačinjavaju poslanici partija pozicije i opozicije, u što bližim odnosima zastupljenosti. Razlika članova u odnosu pozicije i opozicije ne može biti veća od jednog člana Komisije.

Član 9. Smenjivanje članova anketne komisije

1. Član komisije može biti smenjen samo na svoju inicijativu u svako vreme, osim u periodu nakon okončanja postupka ispitivanja i početka razmatranja rezultata od strane komisije.
2. Komisija obavezno odlučuje o smenjivanju jednog člana komisije, ukoliko on izostaje tri puta za redom ne učestvuje u radu komisije bez opravdanih razloga.
3. U slučaju smenjivanja članova komisije, predsednik komisije odmah obaveštava o tome Predsedništvo Skupštine.
4. Smenjeni članovi komisije treba da se zamene od strane političkih grupa koje oni zastupaju, osim u slučajevima kada se konstatuje da član neopravdano sprečava rad Komisije.
5. Skupština na narednoj sednici odlučuje o imenovanju novog člana Komisije.

Član 10 Predsedavajući komisije

1. Predsedavajućeg komisije imenuje Skupština prilikom osnivanja komisije. Predsedavajući se bira iz redova jedne parlamentarne grupe koja nije inicijator osnivanja anketne komisije i nije član partije koja je u vladinoj koaliciji. Zamenika predsedavajućeg imenuje Skupština na predlog podnosioca inicijative ili inicijativne grupe za obrazovanje komisije.
2. Predsedavajući komisije rukovodi radom komisije u skladu sa ovim zakonom i odlukom Skupštine o obrazovanju komisije. U odsustvu predsedavajućeg, njegovu dužnost obavlja zamenik predsedavajućeg.

Član 11 Sednice komisije

1. Prvu sednicu komisije saziva predsedavajući komisije, najkasnije četrnaest (14) dana od dana donošenja odluke Skupštine o obrazovanju komisije.
2. Predsedavajući saziva sednice komisije u skladu sa planom rada koji se utvrđuje od strane komisije na jednoj od prvih sednica komisije.

3. Na zahtev 1/3 članova komisije, predsedavajući obavezno saziva sednicu komisije za dan koji je zatražila grupa koja je pokrenula inicijativu.
4. Članovi i pomoćno osoblje komisije se obavezuju da čuvaju tajnost informacija i toka rada komisije.
5. Odredbe o radu stalnih komisija utvrđenih Poslovníkom Skupštine primenjuju se shodno i na anketnu komisiju, osim ako je ovim zakonom drugačije uređeno.

Član 12 Odlučivanje

1. Sednice komisije se održavaju ukoliko je prisutno više od polovine njenih članova (kvorum).
2. Komisija odlučuje prostom većinom prisutnih članova.
3. U slučajevima kada se tokom sednice konstatuje nedostatak kvoruma, predsedavajući prekida sednicu za određeno vreme. Ukoliko se u međuvremenu ne obezbedi kvorum, predsednik zatvara sednicu i zakazuje drugu sednicu u roku koji ne može biti duži od sedam (7) dana.
4. Ako član jedne parlamentarne grupe tri puta za redom neopravdano izostane u tom slučaju, Komisija zahteva od Skupštine da se taj član zameni i nije obavezno da bude iz iste parlamentarne grupe.

POGLAVLJE IV SPROVOĐENJE PARLAMENTARNE ISTRAGE

Član 13. Prava i obaveze komisije tokom parlamentarne istrage

1. U cilju vršenja parlamentarne istrage, komisija ima pravo:
 - 1.1. pozove nosioce javnih funkcija radi saslušanja pred komisijom;
 - 1.2. da pozove druga fizička i pravna lica radi saslušanja pred komisijom;
 - 1.3. da pozove lica iz tačke a i b da daju dokaze pod zakletvom;
 - 1.4. da ima neograničen pristup svim službenim dokumentima;

- 1.5. da zatraži i iznosi dokaze;
 - 1.6. da naredi obavezno privođenje lica iz podstava 1.1., 1.2. i 1.3. ovog stava da svedoče pred komisijom;
 - 1.7. da iz reda komisije osnuje grupu koja će ispitati određeno pitanje iz reda članova komisije koja će vršiti.
2. Komisija može da zatraži veštačenje samostalnih veštaka tokom vršenja dužnosti. Finansijska sredstva za ovo veštačenje obezbeđuje Skupština.
 3. Osoblje Skupštine podržava rad komisije.

Član 14. Faze rada komisije

1. Rad komisije deli se u tri osnovne faze:
 - 1.1. faza parlamentarne istrage;
 - 1.2. ocena parlamentarne istrage;
 - 1.3. ripremanje konačnog izveštaja.

Član 15. Faza istrage

1. Komisija izrađuje i usvaja plan delovanja za pitanje koje je predmet istrage.
2. Plan delovanja sadrži proceduralne i druge radnje kao i vremenske rokove za rad Komisije u u ispitivanju određenog pitanja, kao i krug lica koja će se saslušati kao svedoci ili veštaci.
3. Plan delovanja se može izmeniti tokom proučavanja određenog pitanja u slučajevima kada se pojavljuju novi događaji ili dokazi koji se odnose na pitanje koje se proučava.
4. Svaki član komisije može predložiti određeni proceduralni postupak, iznošenje dokaza i održane radnje u vezi sa pitanjem o kojem se sprovodi parlamentarna istraga.

Član 16. Javnost sednica komisije

1. Sednice komisije su javne, osim slučajeva kada je drugačije utvrđeno zakonom, ili u slučaju kada komisija odluči da sednica bude zatvorena.

2. Sednice komisije su obavezno zatvorene kada komisija ocenjuje prikupljene dokaze i prilikom odlučivanja o njima.

3. Komisija odlučuje da sednica bude zatvorena u slučajevima kada je to neophodno radi:

3.1. čuvanja službene tajne;

3.2. čuvanja tajne informacije čija bi se tajnost ugrozila javnim razmatranjem;

3.3. očuvanja reda i poštovanje zakona;

3.4. zaštite ličnog života ili života članova porodice osobe na koju se primenjuje postupak;

3.5. zaštite oštećenih lica ili svedoka; i

3.6. zaštite tajne preduzeća.

4. Komisija može odlučiti prostom većinom glasova da sednica bude zatvorena ili da njoj prisustvuje ograničen broj lica iz javnosti. U ovom slučaju komisija odlučuje o krugu lica koja su ovlašćena da prisustvuju sednici komisije.

5. Zahtev za održavanje zatvorene sednice ili ograničeno učešće javnosti može podneti:

5.1. prisutan član komisije;

5.2. svedok;

5.3. veštak; i

5.4. lice koje daje izjavu pred komisijom.

6 Odluku o zatvorenoj sednici ili ograničenom učešću objavljuje predsedavajući komisije na otvorenoj sednici.

7. Sednice komisije se snimaju isključivo putem službenih elektronskih sredstava Skupštine i čuvaju se kao službena tajna, osim ako Komisija ne odluči drukčije.

8. Na narednoj sednici komisije usvaja se zapisnik sa sednice koji, nakon usvajanja, potpisuje predsedavajući.

Član 17.

Održavanje reda u radu komisije

1. O održavanju reda na sednici komisije brine se predsedavajući.

2. Svaki prisutni učesnik, osim članova komisije koji se ne pridržava redu na sednicama komisije može biti udaljen sa mesta gde se sednica održava. Ako on odbija da se udalji u tom slučaju može se narediti prinudno udaljenje od strane organa bezbednosti.
3. Protiv lica iz stava 2. ovog člana može se od tužilaštva zatražiti pokretanje sudskog postupka.
4. Komisija takođe može odlučiti da licima iz stava 2. ovog člana oduzme pravo da učestvuju na sednicama komisije.

Član 18. Dokazi

1. Komisija odlučuje o pribavljanju i razmatranju dokaza.
2. Odredbe ZKPK o dokazima i svedocima shodno se primenjuju.
3. Na zahtev najmanje 1/3 članova komisije iznosi se svaki dokaz, osim slučajeva kada to nije u skladu sa zakonskim postupcima.
4. Sva fizička i pravna lica su dužna da komisiji podnose sva dokumenta ili materijalne i druge dokaze koje se od njih traže.
5. U slučaju odbijanja ili neopravdanog kašnjenja u podnošenju dokaza od strane subjekata iz stava 4. ovog člana, Komisija se obraća nadležnom sudu da on pribavi odgovarajući traženi dokaz.
6. Sudovi su dužni da komisiji podnose tražene dokaze iz stava 5. ovog člana.

Član 19. Svedoci

1. Komisija sastavlja spisak svedoka.
2. Spisak se može ažurirati do faze završetka parlamentarne istrage.
3. Komisija i u toku završne faze, kada smatra da dokaz svedoka može da bitno izmeni tok procesa, može da odluči da sasluša svedoka i u fazi završetka.
4. Komisija poziva svedoke radi razjašnjenja okolnosti koje se odnose na pitanje o kojoj se vodi parlamentarna istraga.
5. Redosled svedočenja pred komisijom utvrđuje se konsenzusom. Ako komisija ne postigne konsenzus, redosled se utvrđuje prostom većinom glasova.

6. Svedoci su dužni da se odazovu na pismeni poziv komisije za svedočenje. Pismeni poziv mora sadržati datum, vreme, mesto i pitanje o kojem su izneti dokazi, prava svedoka u postupku kao i zakonske posledice u slučaju neodazivanja svedoka na poziv komisije.

7. U slučaju da se svedok ne odaziva na pismeni poziv komisije, komisija može naložiti da se protiv svedoka preduzmu zakonske mere.

8. Odredbe ZKPK koje se odnose na svedoke shodno se odnose i na postupak komisije u vezi sa ispitivanjem određenog pitanja.

9. Javni organi su dužni da svojim službenicima ili nameštenicima dozvole svedočenje pred komisijom, osim kada je zakonom drukčije određeno.

10. Svedok je dužan da svedoči u skladu sa postupcima određenim ovim zakonom i ZKPK. U suprotnom protiv svedoka se mogu primeniti zakonske sankcije propisane ovim zakonom. Komisija takođe može zatražiti pokretanje krivičnog postupka protiv svedoka koji ne svedoči shodno njegovim obavezama propisanim ovim zakonom ili odredbama ZKPK.

Član 20. Saslušanje svedoka

1. Svedoci svedoče pred članovima komisije.

2. Predsedavajući komisije obaveštava svedoka pre saslušanja o njegovim pravima i odgovornostima u postupku.

3. Svedok je dužan da odgovara na pitanja članova komisije, osim u slučajevima kada je odredbama ZKPK drukčije određeno

4. Svedok može odbiti da odgovara na neprilična pitanja. Predsedavajući komisije je dužan da interveniše kada se postavljanju nedozvoljena pitanja.

Član 21. Veštačenje

1. Veštake predlažu i određuju članovi komisije.

2. Veštaci se pozivaju i postupaju prema njihovim obavezama utvrđenim odredbama ZKPK.

3. Lice koje se poziva u svojstvu veštaka je dužno da se odazove na poziv i da izvrši zatraženo veštačenje, osim u slučajevima propisanim članom 178. ZKPK.

4. Komisija i veštak će se dogovoriti o vremenskom roku za vršenje ili podnošenje veštačenja. Vremenski rok obavezuje veštaka. Ako veštak kasni sa veštačenjem iz neopravdanih razloga, Komisija može tražiti da se protiv njega preduzmu zakonske mere u skladu sa važećim zakonima.

5. Veštaci vrše veštačenje shodno načelu profesionalizma i nepristrasnosti.

Član 22. Okončanje ispitivanja

1. Ispitivanje određenog pitanja se okončava odlukom komisije kada se iscrpe tačke plana o palamentarnoj istrazi i kada Komisija stekne jasno uverenje o pitanju koje je predmet ispitivanja.

2. Komisija odlučuje konsenzusom o okončanju faze parlamentarne istrage. Ako se ne postigne konsenzus komisija odlučuje prostom većinom glasova.

POGLAVLJE V IZVEŠTAVANJE SKUPŠTINI

Član 23. Konačni izveštaj

1. Nakon okončanja i ocenjivanja parlamentarne istrage priprema se konačan izveštaj komisije. Izveštaj mora objektivno prikazivati tok postupka, zaključke parlamentarne istrage, dokaze koji su naveli komisiju na određene zaključke i predloge Skupštini u vezi tretiranog pitanja.

2. Detalji o izvorima ovih dokaza ne iznose se u konačnom izveštaju.

3. Konačan izveštaj komisija usvaja konsenzusom. U slučaju da komisija ne postigne konsenzus, u tom slučaju odlučuje se prostom većinom glasova.

4. Članovi komisije koji se ne saglase sa zaključcima ili sadržinom konačnog izveštaja mogu podneti svoja gledišta u vezi sa izveštajem pismenim putem. Ovo mišljenje treba da sadrži obrazloženje koje se obavezno prilaže uz konačni izveštaj.

5. Predsednik komisije podnosi konačan izveštaj Skupštini u roku od 10. dana od njegovog usvajanja u komisiji. Predsedništvo Skupštine će uvrstiti u dnevni red plenarne sednice Skupštine u roku od 30. dana od dana podnošenja izveštaja.

6. Izveštaju se takođe prilaže i odluka Skupštine o obrazovanju komisije i plan komisije o parlamentarnoj istrazi.

7. Materijalni dokazi, svedočenja i veštačenje arhiviraju se i čuvaju u skladu sa zakonom.

8. Ako je evidentno da komisija neće uspeti da pripremi izveštaj pre kraja odgovarajućeg saziva, Skupština može zatražiti od komisije izveštaj o trenutnom stanju postupka parlamentarne istrage.

9. Skupština može svojom odlukom zatražiti od Komisije i privremeni izveštaj.

POGLAVLJE VI OSTALE ODREDBE

Član 24 Budžet komisije

1. Za vršenje svoje delatnosti komisija raspolaže posebnim fondom koji je odobrila Skupština na predlog komisije.

2. Komisija upravlja autonomno budžetom koji je Skupština izdvojila i po potrebi o tome podnosi izveštaj Skupštini.

3. Opšte zakonske odredbe primenjene od strane sudova u vezi naknada i troškova za veštake i svedoke odnose i na ovu komisiju.

Član 25. Završne odredbe

1. Komisija može, po potrebi, doneti interna pravila koja ne mogu biti u suprotnosti sa ovim zakonom i Poslovníkom Skupštine Kosova.

Član 26

2. Ovaj zakon stupa na snagu petnaest (15) dana od dana objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo.

**Zakon br. 03 L-176
04. juna 2010.god.**

Predsednik Skupštine Republike Kosovo

Jakup KRASNIQI